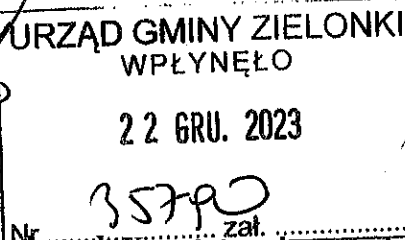

ME-2017
2) Komisja Planowania

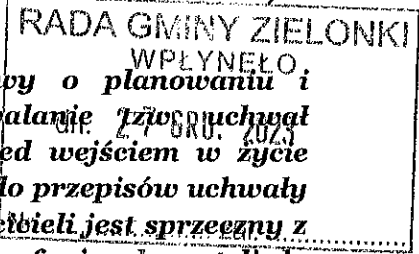
CITYBOARD

Szanowni Państwo,

Przewodniczący Rady Gminy
M. Golubowski

W dniu 12.12.2023 r. Trybunał Konstytucyjny wydał przełomowy wyrok w sprawie uchwał krajobrazowych (sygn. P 20/19 oraz P 15/20).

Zgodnie z tym wyrokiem, przepis art. 37a ust. 9 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, który umożliwiał uchwalanie i zwrócił krajobrazowych nakazujących dostosowanie istniejących przed wejściem w życie uchwały legalnie wzniesionych tablic i urządzeń reklamowych do przepisów uchwały krajobrazowej bez jakiegokolwiek odszkodowania dla ich właścicieli jest sprzeczny z art. 2 i z art. 21 Konstytucji RP. Narusza on zatem zasadę zaufania obywateli do Państwa i stanowionego przez nie prawa, a także fundamentalną zasadę, że wywłaszczenie może odbywać się tylko za słusznym odszkodowaniem.

Trybunał uznał, że w toku procesu legislacyjnego nad przepisami o tzw. uchwałach krajobrazowych doszło do niedozwolonego pominięcia ustawodawczego, które ustawodawca będzie miał teraz obowiązek usunąć/wyeliminować z systemu prawa, wprowadzając stosowną nowelizację. Nowelizacja ta powinna przewidywać odszkodowanie dla podmiotów, które na podstawie uchwały krajobrazowej będą wywłaszczane ze swoich urządzeń reklamowych, tj. będą musiały je usunąć. Domniemanie zgodności z Konstytucją RP zakwestionowanego przepisu prawa zostało obalone.

Za nośniki reklamowe istniejące w gminie legalnie, które właściciel będzie musiał „dostosować” do uchwały krajobrazowej przez ich rozbiórkę, trzeba będzie mu zapłacić odszkodowanie.

Stawia to pod znakiem zapytania sens uchwalania takich uchwał, jako że gminom chodzi głównie o to, żeby usunąć chaotyczne, nielegalne reklamy. Cele uchwał krajobrazowych były słuszne, ale zastosowana metoda polegająca na jednakowym potraktowaniu wszystkich: tych działających legalnie i nielegalnie była nie do przyjęcia. Chaos reklamowy można było usunąć poprzez wyrugowanie reklamy nielegalnej, która stanowi ok 80-90%.

Gminy, które już wymusiły rozbiórkę istniejących legalnych nośników reklamowych na swoim terenie z powołaniem się na uchwałę reklamową muszą się teraz liczyć z lawiną cywilnych pozwów odszkodowawczych ze strony podmiotów, które powoływać się będą na wyrok TK. W przypadku billboardów i innych urządzeń reklamowych będą to niebagatelne kwoty, do tego należy doliczyć koszty zastępstwa procesowego i koszty sądowe w przypadku przegranej.

Jest jednak taka grupa gmin, które problem ten dostrzegły wcześniej i sformułowały swoje uchwały krajobrazowe tak, aby nośniki legalne były w ogóle wyłączone z zakresu ich stosowania, albo uzyskały wieloletnie (często dłuższe niż 20-letnie) okresy dostosowawcze. W ten sposób nawet po wyroku TK te gminy są chronione przed problemem odszkodowań dla właścicieli/operatorów rozbieranych legalnych nośników reklamowych, bo nośniki te stoją tam dalej nienaruszone. Takie gminy to przykładowo Kobylnica, Kołbaskowo, Suchy Las.

W szerszym kontekście wyrok TK ma również znaczenie dla kilku postępowań zawisłych przed Naczelnym Sądem Administracyjnym, które zostały zawieszono w oczekiwaniu na wyrok TK w przedmiotowej sprawie (wyrok ten zapadł w odpowiedzi na pytanie prawne zadane przez NSA w sprawie dotyczącej opolskiej i gdańskiej uchwały krajobrazowej). Sprawy te dotyczą stwierdzenia nieważności uchwał krajobrazowych niektórych większych miast. Wiele podobnych spraw zostało zawieszono w skali całego kraju przez wojewódzkie sądy administracyjne, również w oczekiwaniu na rozstrzygnięcie Trybunału.

Ww. stan prawny i zawarte w niniejszym piśmie informacje winny być wzięte pod uwagę przy procedowaniu uchwały krajobrazowej.

Z poważaniem

KATARZYNA WÓJTOWICZ
Pełnomocnik Zarządu

Cityboard Media Sp. z o.o.
ul. Chałubińskiego 30, 02-541 Warszawa